A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XI No. 4302 TORONTO, ONTARIO, FRIDAY, OCTOBER 3 1924 ה׳ תשרי פרשת וילך, תרפ״ה. טאראנטא, פרייטאג דער 3־טער אקטאבער, 1924. PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library

מעקדאנאלד׳ס רעגירונג וועט מעגליך געשטירצט ווערן, די קומענדע וואך אסעמבלי פון פעלקער־בונד נעמט איינשטימיג אן דעם פרידענס־פלאן

קאנסערוואטיוון לאזען וויסען אז זיי וועלען פארשלאגען א טאדעל רעזאלוציע פאר באפרייען קאמוניסטישען רעדאקטאר. — די ליבעראלען זענען אויך מודיע אז זיי וועלען באקעמפען טריטי מיט רוסלאנד. — מען קאן ערווארטען נייע וואהלען גאר אין גיכען.

לאנדאן, אקטאבער 2.

מען רעדט שוין פון לאנג, אז די לייבאר־רעגירונג וועט געשטירצט ווערען נאך דיזען יאהר, און אויב עס איז ביז איצט געווען נים מעהר ווי ספעקולאציעס איז עס אבער איצט געווארען א זיכערער פאקט. די רעגירונג קאן מעגליך נאך געשטירצט ווערען די קומענדע וואך, און זיכער איז, אז מעהר ווי א חודש וועט זי נים עקזיסטירען.

איצט איז די לאנג געווארען א סך קלעהרער. נעכטען אוועגט האבען די קאנסערוואטיוון מודיע געווען, אז זיי וועלען אריינטראגען א טאדעל־רעזאלוציע לטאי די רעגירונג האט צוריקגעצוגען די קלאגע געגען דזשיימס ראם קעמפבעל, דער רעדאקטאר פון דער קאמוניסטישער צייטשריפט „וואדיפערס וויקלי״. די רעזאלוציע וועט פארגעבראכט ווערען די קומענדיגע וואך.

עס איז נאך נים קלאהר ווי די ליבעראלען וועלען זיך באציהען צו דער רעזאלוציע. אסקווים, דער פיהרער פון די ליבעראלען, האט אין א רעדע ערקלערט אז די ליבעראלען וועלען שטימען די רעזאלוציע אויב זי וועט זיין א מעסינע. דאס הייסט אויב די רעזאלוציע וועט זיין גערעכטעט געגען דעם אטוירני דזשענעראל און נים געגען דער גאנצער רעגירונג. פרעמיער מעקדאנאלד זאל אבער האבען ערקלערט אז ער וועט שטיצען דעם אטוירני דזשענעראל און וועט רעזיגנירען מיט איהם, אויב די רעזאלוציע ווערט אנגענומען.

ווידער האבען די ליבעראלען אפיציעל געמעלדעט, אז זיי זענען געגען דער טריטי מיט רוסלאנד. דא קאן שוין קיין ספק נים זיין, אז די קאנסערוואטיוון וועלען זיין צוזאמען מיט די ליבעראלען און דאן איז דער שיקזאל פון דער ערשטער לייבאר רעגירונג אין ענגלאנד א פארזיגעלטער.

די פראגע וועגען דער טריטי מיט רוסלאנד וועט אבער ערשט פארגעבראכט ווערען אין א חודש ארום, אויף דער רעגולער סעסיע פון פארלאמענט.

די „רוילי העראלד״, אפיציעלער לייבאר־אָרגאן, שרייבט, אז ביידע „אי־שוס״ באטראכט די רעגירונג אלס קארדינעלע אין וועט רעזיגנירען אויב זי ווערט נידערגעשטימט אין דעם.

אלזא, אזוי צו אזוי, האט די לייבאר רעגירונג נים לאנג צו לעבען אין גיכען וועלען פארקומען נייע וואהלען אין ענגלאנד, וועלכע וועלען זיין פון דער גרעסטער באדייטונג נים נאר פאר ענגלאנד נאך פאר דער גאנצער וועלט.

אידישער סוחר לאזט איבער א מיליאן פונט פאר׳ן קאלאניאל־באנק

דאס געלט וועט געגעבען ווערען אין פופציג יאהר ארום.

לאנדאן, אקטאבער, 2, (איטא).

אין פופציג יאהר ארום וועט די ציוניסטישע באוועגונג קריגען א מיליאן פונט, לויט דער צוזאה פון אלבערט סאלאמאן נאטאן, וועלכער איז לעצטענס נעשטאָרבען אין פיטערמאראסבורג, דרום־אפריקע.

נאטאן האט איבערגעלאָזען פאר־שיעדענע סומען פאר זיינע קרובים, פריינט, און צדקה־אינסטיטוציעס. ער האט אנגעזאגט, אז אין 1974 זאל זיין גאנצער פארמעגען איבערגעגעבען ווערען צום אידישען קאלאניאל באנק און דאס זאל זיין באקאנט אלס דער פאנד פון סאלאמאן נאטאן פאמיליע אויף בויען פאלעסטינע.

די „דזשואיש קראניקל״ רעכענט אויס אז אין 1974 וועט נאטאן׳ס פאר־מעגען באטרעפען וויניגסטענס א מיליאן פונט.

סער וויליאם פריים, געהילץ־מאגנאט פארשאטען אויף טויט

סענאנאמי, קוויבעק, אקטאבער, 2.

סער וויליאם פריים, א באוואוס־טער קאנאדער געהילץ־מאגנאט, איז ווארשיינליך פארשאטען געווארען אויף טויט. מען האט היינט זעקס שטונדען געגראבען און מען האט נאך זיין קער־פער נים געפונען.

סער וויליאם פריים איז געקומען אהער זעהן אויף ווי ווייט זיין פראפער־טי איז באשעדיגט געווארען פון דער לעצטער פארפלייצונג. ער איז געשטאנען אויף א הויכען באנק מיט זיינע צוויי אינזשינירס, ווען פלוצלונג האט דאס ערד נעגומען זינקען. זיינע צוויי באגלייטער האבען זיך געראטעוועט, אבער ער איז פארשאטען געווארען פון דער ערד און מען האט איהם נאך נים געפונען.

„צאר״ קיריל קומט קיין אמעריקע, סברא אז אמעריקאנער קאפיטאליס־טען שטיצען איהם

פאריז, אקטאבער, 2, (איטא).

דער רוסישער גרויספירשט קיריל, וועלכער האט זיך ערשט נים לאנג צור ריש פראקלאמירט אלס צאר פון רוס־לאנד, פאהרט אפ אין גיכען נאך אמע־ריקע. ער וועט זיין באגלייט פון דעם געווענענעם צארישען גענעראל סיקאר־סקי.

אין די היגע רוסישע קרייזען רעדט מען, אז קיריל קריגט פינאנציעלע שטי־צע פון אמעריקאנער קאפיטאליסטען.

מינכען, אקטאבער, 2, (איטא).

די ביישרישע קאמוניסטען פארע־רען, אז די רעגירונג זאל ארויסשיקען פון לאנד דעם גרויספירשט קיריל, וועל־כער זאל האבען ארגאניזירט אין קאר־בורג א צאריסטישע ארגאניזאציע.

קאראנער אונטערזוכט טויט פון יונגער פרוי

קאראנער קראפארד אונטערזוכט איצט דעם טויט פון קאנסטענס בראון, א יונגע פרוי וועלכע איז געשטארבען אין וועסטערן האספיטאל. זי איז אהין געבראכט געווארען אין א שטערבליכען צושטאנד.

ענגלאנד וועט זיך נים מישען אין הוסיען־וואהאבים קאמף

לאנדאן, אקטאבער, 2. (איטא).

פרעמיער מעקדאנאלד האט היינט ערקלערט אין פארלאמענט בנונע דעם קאמף פון די וואהאבים געגען הוסיען פון הערזשאס, אז די רעגירונג האלט זיך ביי איהר טראדיציאנאלע פאליטיק נים צו מישען זיך אין רעליגי־עזע קאמפען און נים ארייננעצוגען צו ווערען אין דעם קאמף פאר׳ן באזיץ פון די איסלאמישע הייליגע פלעצער.

מעקדאנאלד האט ערקלערט, אז די רעגירונג וועט זיך נאר דאן אריינ־מישען ווען ביידע שטרייטענדע גרופען וועלען פארלאנגען פרידליכע פארמיט־לונג.

פרוי אפגעלירט פאר פרידען ביים פעלקער־בונד

זשענעוא, אקטאבער 2.

אויף דער לעצטער זיצונג פון פעל־קער־בונד האט מרס. העלען סווארנווייק, פון ענגלאנד, געמאכט א דראמאטישען אפיל פאר פרידען.

נעדענקט, אז איהר דארפט האנד־לען פאר די שטומע מיליאנען פון דער וועלט, האט די פרוי געזאגט, איהר דארפט זעהן, אז די פארזיכערונג וואס איהר האט פארשפראכען זאל ענדליך פארווירקליכט ווערען.

סאוויעט פון לענינגראד אפעלירט נאך חיקף

מאסקווע, אקטאבער, 2.

דער סאוויעט פון לענינגראד האט ארויסגעלאָזען א דרינגענדען אפיל צו גאנץ רוסלאנד נאך חיקף צו גוטמאכען דעם אומגעהויערען שאדען וואס די פארפלייצונג האט אנגעמאכט.

די ארבייטער ארגאניזאציעס פון גאנצען לאנד האבען אין לויף פון דריי טעג צייט ארויסגעשיקט 176 טויזענט רובעל.

דזשארדזש ראזענבלאט אפגע־פאהרען קיין פאלעסטינא

ניו־יארק, אקטאבער, 2, (איטא).

דזשארדזש בערנארד ראזענבלאט, דער באקאנטער ציון־פיהרער אין אפגע־פאהרען קיין פאלעסטינע, צו שטודירען די עקאָנאמישע מעגליכקייטען אין לאנד.

פראצעס פון האום באנק אודיטאר ווערט היינט פארענדיגט

אשען סמיטה, דער אקאונטענט פון האום באנק, וועלכער איז געווען דער ערשטער פראצעסירט צו ווערען און וועלכער איז געפונען געווארען שולדיג אין נאכלעסיגקייט, וועט היינט פארענד־בראכט ווערען פאר ריכטער קאוסט־וואירט, צו אויסהערען זיין פסק.

נייע גרופע פליכטלינגע אנגעקומען אין שטאט און ווערט באזארגט פון האמיטעט

פליכטלינגע קריגען א גוטען קבלת פנים. — ווערען גלייך אפגעפיהרט אין די הייזער פון דער אימיגראנט איר סאסייטי וואו אלעס איז געווען צוגעגרייט פאר זיי. — פרעזה־ליכע און טרויעריגע סצענעס אויף יוניאן סטיישען. — גרופע פון 120 מאן אפגע־פאהרען נאך מערב־קענ עדע.

ווידער איז אנגעקומען א פרישע גרופע אידישע פליכטלינגע קיין טאראנ־טא אין דעם מאל האבען זיך די טוער פון דער אימיגראנטן איר סאסייטי אויסגעצייכענט אין דעם קבלת פנים פאר די אנגעקומענע. שוין דאס אליין וואס מען האט די פליכטלינגע נים צופיהרט אין באזונדערע וואוינונגען, נים צושיידט זיי גלייך, נאר וואס מען האט זיי אלע מען אפגעפיהרט צוזאמען אין די צוויי הייזער אויף ד׳ארסי סטריט, האט גע־מיינט זעהר פיעל פאר די פליכטלינגע, וועלכע זענען צוגעבראכטען געווארען אויי־נע צו צו דער אנדערער דורך די געמיינשאפט־ליכע ליידען און וואהלגעשעען.

ארום צוויי הונדערט פרעזאן, מע־נער, פרויען און קינדער, זענען זיי נעכ־טען אוועגט אנגעקומען אויף יוניאן סטיישאן. די מעהרהייט בלאם אין אויס־געמאטערט פון דער לאנגער רייזע — 23 טעג זענען זיי געפאהרען אויף דער שיף „בראגא״ פון קאנסטאנצא קיין האַ־ליפאקס — מיט די ליידען פון פיעלע יאהרען אויסגעקריצט אויף זייערע פנים׳ער.

אויף יוניאן סטיישאן זענען די פליכטלינגע באגעגענט געווארען פון א גרופע טעטיגע טוער פון אימיגראנטען הילפס־פאראיין. דארט זענען געווען מר. ה. דווארקין, מר. הערי ראזענטאל און מר. ב. פארער פון די בני ברית, און די פרויען סעמיועלס, באראט, הייניש, לע־ווין און האלפערט, וועלכע האבען אונ־טער דער אנפיהרערשאפט פון מרס. וואַ־לינסקי סערווירט קאפע, מילך, פריכטען און „סענדוויטשעס״. די אנגעקומענע האבען באלד דערפיהלט די וואַרימע און פריינדליכע באציהונג, און טאָט קיין וואונדער וואס פיעלע פון זיי האבען זיך געבעטען מען זאל זיי איבערלאזען אין טאראנטא.

געבליבען אין טאראנטא זענען אבער נים מעהר ווי 54 פערזאן, 24 זענען אפ־געפאהרען קיין האמילטאן, 14 קיין ווינ־דזאר, 5 קיין פיטערבארא, 5 קיין ווע־לאנד, 5 קיין קינגסטאן, 5 קיין לאנדאן, 4 קיין ברידזשבורג, 3 קיין אשאווא, 4 קיין אטאוא און איינער קיין פארט ווי־ליאם.

מיט דער גרופע פליכטלינגע זענען געקומען מר. ס. ב. קויפמאן און מר. גרעי פון ווינניפעג. דער לעצטער איז אפ־געפאהרען מיט א גרופע פון 120 פער־זאן, געבטען ביינאכט, קיין ווינניפעג.

די היגע טוער, ספעציעל מר. קויפ־מאן און מר. דווארקין, האבען שווער ארבעט מיט דער פרוי פון סטיישאן צו פאהרען מען דער פרוי פון סטיישאן צום אירי־ען האספיטאל. דער מאן איז געווען נאך מעהר צוזאמגעלט פון דער פרוי זיינער איז האט נים געוואוסט צי ער זאל פרי־הער באזארגען די קלומפעלאך זיינע אדער דאס קינד פון א יאהר וואס ער האט אויף די חענט גהאלטען.

די הייזער אויף ד׳ארסי סטריט וואו הין מען האט די פליכטלינגע אפגעפיהרט זענען נאכא פיין אויסגעשמיקט. מען האט די אימיגראנטען גלייך געגעבען דזעטשערל (סאפע) און עס האט אויס־געזעהן, אז זיי פיהלען זיך נים שלעכט אין דער נייער אומגעבונג. א שאר בלוין וואס עלעפטריק איז נאך נים אויסגע־פיהרט דארט און דאס מאנערע באלייכ־טונג פון די ליכט האט געווארפען שווע־רע שאטענס אויפ׳ן געסיכט.

די צימערען זענען אבער גרויס און ברייט מיט נייר־געפארבטע בעטען און בעטזייגוואנס און עס איז אפילו דא א גרויסער צימער מיט ווייבע שטולען און גרויסע טישען צו פארזאמלען זיך און פארבענגען.

היינט וועלען די פליכטלינגע רע־גיסטרירט ווערען און עס וועט זיך אנ־פאנגען די ארבייט פון באזארגען זיי מיט באשעפטיגונג.

ניי־יארק, אקטאבער 2. (איטא).

סענדערד און סטערלינג ווערען איין באנק

מיט נאך א באנק ווייניגער איז גע־ווארען אין קאנאדע. די סטענדערד און סטערלינג באנקען האבען באשלאסען צו פאראייניגען זיך און ווערען איין באנק אונטער׳ן נאמען סטענדערד־סטערלינג באנק און קאנאדע.

די פאראייניגונג וועט אפיציעל אריין אין קראפט דעם ערשטען יאנואר. אפיציעל הייסט עס, אז דער סטענדערד־באנק האט אויסגעקויפט די סטערלינג באנק וויל אסאלגיימירונג איז פארווירט פון געזעץ. דער אויסקויף איז אויפ׳ן באזיס פון אן אויסטויש פון דריי סטער־לינג שערס פאר צוויי סטענדערד שערס.

דער באשלוס פון די דירעקטארען דארף נאך נוטגעהייסען פון די שערהאל־דערס וועלכע וועלען האבען א מיטינג דעם זיבעצענטען נאוועמבער.

אין דעם סטייטמענט וואס עס איז ארויסגעגעבען געווארען וועגען דער פאראייניגונג ווערט געזאגט, אז דאס איז נוטגעהייסען געווארען פון דעם פערדראל־לען פינאנץ־מיניסטער.

ביידע באנקען האבען יצט א פאר־מעגען פון ארום 85 מיליאן דאלאר. צר־זאמען האבען ביידע באנקען 240 ברענטשעס פון וועלכע די מעהרהייט — 179 — זענען אין אנטאריא.

מר. ארטור ס. ווייט, וועט זיין פרע־זידענט פון די פאראייניגטע באנקען און מר. דזשי. ט. באמערס וועט זיין דער טשערמאן פון באארד און דירעקטארס.

אין דעם סטייטמענט ווערט גע־זאגט, אז דורך דער פאראייניגונג וועלען די באנקען ווערען שטארקער און בעסער דיינען דעם עולם.

די איצטיגע באנק־פאראייניגונג איז די דריטע דזשון יאהר. לעצטען הערבסט האט די באנק אוו אמעריקע אי־בערגענומען די באנק אוו האמילטאן אין נים לאנג צוריק איז פארגעקומען א פאר־איינינונג פון צוויי באנקען אין קוויבעק.

אמעריקאנער געזעץ קריטיקירט אויף עמיגראציאנס־קאנגרעס

פראג, אקטאבער, 2, (איטא).

אויף דעם אינטערנאציאנאלען עמי־גראציאנס קאנגרעס וואס ווערט דא איצט אפגעהאלטען האבען אלע רעדנער שארף קריטיקירט די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאטען פאר די שטרענגע געזעצען געגען איינוואנדע־רונג. די קריטיק איז געווען באזונדערס געריכטעט געגען די קוואטא־פונקטען.

עס איז נאך נים שפעט פאר אייער לשנה טובה

אויב איהר האט נים געהאט קיין צייט אריינצוגעבען אייער לשנה טובה אין אונזער ערב ראש השנה נומער, קענט איהר עס נאך טאן אויך יעצט.

ערב יום כפור

וועט דער „אידישער זשורנאל״ ווי־דער דרוקען לשנה טובה׳ס און איהר קענט באגריסען אייערע פריינט און באקאנטע דורך מאראנטא׳ס איינצי־גע אידישע צייטונג.

לשנה טובות פאר׳ן ערב יום כפור נומער וועלען אנגענומען ווערען ביז מאנטאג פארנאכט.

דרב נאדראנס מארגענדיגע דרשה

הרב י. נאדראן וועט מארגען 3.30 נאכמיטאג דערען אין מיכאל שהל אי־בער דער טעמע „בעימות נצח״. בא־האנדלענדיג אן אינטערעסאנטען ענין אויף א מאדערנעם אופן.

הרב בערנער וועט דרש׳ענען

הרב ר׳ מאיר בערנער, וועט מארגען פונקט 3 א זיינער האלטען א דרוש נפלא, אין דער רומענישער שהל, סענ־טער עווענו.

היינט און מארגען אין סטענ־דערד טעאטער

„די פרוי אין שטיינ״, דאס איז דער נאמען פון דער פיעסע וואס ווערט אויפגעפיהרט צום ערשטען מאל אין סטענדערד טעאטער, היינט אוועגט, שבת מאטעני און שבת אוועגט.

ווארפט זיך אונטער א קאר און ווערט צושניטען

ווילליאם סנעלינג פון 363 אסלער עווענו, האט נעכטען פריה געווארפען זיך אונטער א ריידזעל קאר לעבען סטריט און ער איז אויפ׳ן ארט געטוי־טעט געווארען. מען האט קיין איהם גע־פונען א צעטעלע מיט די ווערטער: „דאס אדער דיי משוגעים־הויז״.

עטליכע פרויען וואס זענען געפאר־רען אין דער קאר האבען גע׳חלש׳ט.

ווארשטקאווער רבי א קרבן פון גנבים

לעמבערג, אקטאבער, 2 (איטא).

דער טשארטקאווער רבי וועלכער וואוינט, זינט דער מלחמה, אין וויען, איז געקומען קיין טשארטקאוו צייך ראש השנה, און בעת ער איז געווען אין שוהל, זענען אין זיין הויז אריינגעגאנ־גען גנבים, פארקליידעט אלס חסידים און האבען צוגענומען אלע ווערטסזאכען.

דער רבי איז גלייך אפגעפאהרען צוריק קיין וויען און וועט שוין שפטמא מעהר נים קומען קיין טשארטקאוו.

א טאג נייעס אין טאראנטא

ווארשטאטער זשורנאל

אטאווא, אקטאבער, 2.

דזשיימס פירזע, וועלכער האט ער־מארדעט זיין פרוי און צוויי טעכטער אין האט זיך אליין איבערגעגעבען צו דער פאליציי, האט היינט דערצעהלט די איינצעלהייטען פון זיין שוידערליכער טאט. ער האט איבערגעגעבען דעם קאר־האנער, אז די טעכטער האט ער דער־שטיקט און די פרוי האט ער טויטגע־שלאגען מיט א שטעקען.

דער טראגישער פאל האט ארויסגע־רופען גרויס אויפרודער אין שטאדט. פריה און געווען ארבייטסלאז א לאנגע צייט און דאס זאל איהם האבען געטריי־בען צו זיין שרעקליכער טאט. ער איז א מלחמה־ווערטערן און די ווערטער־גען־ארגאניזאציעס קליבען א פאנד צו אנפיהרען זיין פארטיידיגונג.

אמעריקאנער ווארט אויפ׳ן אייזענבאן

לעמבערג, אקטאבער, 2, (איטא).

אין דער ווארשטאטער אייזענבאן־שאפען ווערט ארבייטן א אמעריקאנער אינזשינער מיט א גרויסע מאשינע אויפ׳ן אייזענבאן־ווארשטאט. דער אינזשינער איז אנגעקומען פון אמעריקע מיט א גרויסע מאשינע אויפ׳ן אייזענבאן־ווארשטאט. דער אינזשינער איז אנגעקומען פון אמעריקע מיט א גרויסע מאשינע אויפ׳ן אייזענבאן־ווארשטאט.

ווארשטאטער זשורנאל

ווארשטאטער זשורנאל